

Список використаних джерел

1. Положенням про виконання та захист курсових проєктів у Новоушицькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету, 2017 р.
2. Буряк В. Керування самостійною роботою студентів. Вища школа. 2001. №4-5. С.48-52.
3. Пашенко Т.М. Самостійна робота як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. *Реформування системи аграрної освіти в Україні*. Всеукр. практ. конф, 21 квітня 2005 р.
4. Лук`янець В. Фундаментальна наука і науковий світогляд у перспективі ХХІ ст.

Мефодовська Валентина

викладач природничо-математичних дисциплін

Ковальчук Василь

викладач спеціальних дисциплін

Новоушицький коледж Подільського

державного аграрно-технічного університету

сmt. Нова Ушиця

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ

Сучасне викладання в коледжі стикається з проблемою зниження інтересу студентів до вивчення предметів. Такий предмет як фізика, суспільство давно віднесло до категорії найскладніших. Перед педагогом постає завдання пробудити інтерес, не відлякувати складністю. Особливо важлива в даний час проблема розвитку творчих здібностей студентів. Тому, дедалі частіше при викладанні фізики відходять від переважного використання традиційних методів навчання.

Серед всіх мотивів навчання найдієвішим є інтерес до предмету.

В процесі формування в студентів пізнавального інтересу можна виділити 3 етапи: цікавість, допитливість та стійкий інтерес.

В навчальному процесі елементи цікавої фізики використовують при поясненні нового матеріалу (як емоційна основа для запам'ятовування деяких важливих тем або місць матеріалу, що вивчається; як своєрідна розрядка в певний момент уроку та використання елементів історії фізики); розв'язуванні задач (експериментальні задачі, поставлені в цікавій формі; нетрадиційна подача умови задачі; задачі-парадокси); повторенні і узагальненні; виконанні лабораторних робіт; в домашньому завданні.

Цікавий матеріал на занятті не вимагає великої затрати часу, він має бути яскравим, емоційним моментом.

Як показує досвід, найкраще провести на занятті один-два найбільш характерних приклади, чим перерахувати декілька ефектних, але малозначних фактів.

Доцільно використовувати елементи цікавості при створенні проблемної ситуації. З цією метою можна використовувати різні прийоми. Це, і проведення цікавих дослідів (закипання води в паперовій каструлі, попадання яйця у вузьку пляшку і т. д.), повідомлення студентам неочікуваних та дивних фактів, що не відповідають їх попереднім уявленням.

Викладач, використовуючи властивості предметів і явищ, викликає у студентів почуття подиву, загострює їх увагу і впливаючи на їх емоції, сприяє створенню позитивного настрою до навчання та готовності до активної розумової діяльності незалежно від їх знань, здібностей і інтересів.

Цікавість - це зовнішній фактор, що не в змозі забезпечити повного успіху діяльності. Але вона може зняти байдужість, а це в роботі зі студентами дуже важливо.

Цікавий матеріал, історичні екскурси створюють у студентів своєрідну психологічну ситуацію очікування, яка стимулює в них появу інтересу до вивчення матеріалу.

Досвід показує, що наявність інтересу до досліджуваного предмету підвищує увагу, полегшує розуміння розглянутих питань. Отже, сприяє одержанню більш міцних знань.

Сформувані глибокі пізнавальні інтереси до фізики у всіх студентів неможливо і напевно не потрібно. Важливо, щоб на кожному занятті фізики було цікаво. Тоді в багатьох з них первісна зацікавленість предметом переросте в глибокий і стійкий інтерес до науки — фізики.

Значне місце у підвищенні інтересу займає встановлення міжпредметних зв'язків між фізикою та іншими навчальними предметами. Це сприяє розвитку логічного мислення студентів, вчить їх порівнювати матеріал різних предметів, виділяти головне, узагальнювати, зіставляти нове з раніше вивченим.

Прикладом міжпредметних зв'язків між фізикою та іноземними мовами є система позначень фізичних величин.

Назви багатьох фізичних величин у ряді мов однотипні, їх графічно-фонетична схожість пояснюється генетичною спільністю. Латинським походженням деяких слів і пояснюється універсальність системи позначень фізичних величин.

Розповідаючи про фізичне явище, вводячи нове поняття, фізичну величину, термін, слід повністю розкривати значення і походження цього слова.

Запис цих слів мовою оригіналу не тільки може викликати інтерес до вивчення фізики та іноземних мов, а й сприяє кращому засвоєнню літер грецького і латинського алфавітів, які використовуються для позначення фізичних величин і написання формул.

Одним із ефективних шляхів розвитку в студентів зацікавленості у навчанні є гра.

Гра підготовлює студента, як до навчання, так і до праці, при цьому гра водночас є і навчанням, і працею. Дидактичні ігри можна й треба використовувати на занятті фізики з метою розвитку пізнавальних інтересів студентів та підвищення ефективності навчання. Інтерес і задоволення – надзвичайно важливі психологічні ефекти гри, яка спочатку приваблює поставленою задачею, труднощами, які необхідно подолати, а потім – радість відкриття, відчуття подоланої перешкоди.

Ігри бувають: магнітні, творчі, з роздатковим матеріалом та ігри-змагання.

Заняття-змагання сприяють поєднанню колективної й індивідуальної форми роботи, урізноманітнюють процес навчання, поліпшують психологічний клімат у групі, створюють вільну творчу атмосферу й одночасно здоровий дух змагання.

Інформаційний вибух призвів до ситуації, коли викладач вузу вже не залишається єдиним джерелом знань. Потужні комп'ютерні системи, інтегровані в глобальні мережі, відкривають принципово інші перспективи для творчості. Виникає проблема часткового знецінювання традиційної освіти. Змінюється й роль викладача. Якщо раніше він виконував в основному функцію накопичування та розповсюдження наукової інформації, то тепер йому потрібно перетворитися на фігуру, головне завдання якої — керувати пізнавальною активністю студентів та контролювати її результати.

Тому реалізувати в навчанні сучасні технології викладачу може допомогти саме сучасний комп'ютер.

За допомогою комп'ютера можна показати такі явища і експерименти, які недоступні безпосередньому спостереженню. За допомогою моделей з віртуальної лабораторії, можна змоделювати процеси, що відбуваються в циклотроні, мас-спектрометрі, показати рух електронів в магнітному полі.

Використання інформаційних технологій дозволяє викладачу спілкуватися із студентами на сучасному технологічному рівні, зробити навчальний процес більш привабливим і ефективним, а контроль навчальних досягнень студентів більш об'єктивним.

Фізика займає особливе місце серед всіх дисциплін. Як навчальний предмет, що має власну багату історію становлення і розвитку, значний вплив на становлення і культуру людської цивілізації, фізика створює у студентів уяву про наукову картину світу, формує творчі здібності, їх світогляд та переконання. Такі цілі навчання будуть досягнені лише тоді, коли в процесі навчання формується інтерес до знань. Сформованість пізнавальних інтересів студентів сприяє підвищенню їх активності на занятті, розвитку позитивної мотивації навчання, активної життєвої позиції, що в сукупності забезпечує підвищення ефективності процесу навчання.

Список використаних джерел

1. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика / під ред. Л. Л. Момот. Київ: Рад. шк., 1990.

2. Бодненко Т. Розвиток пізнавального інтересу в учнів на уроках фізики нетрадиційними методами. *Фізика та астрономія в школі*. 2004. № 2
3. Чельмак Л. Розвиток пізнавального інтересу учнів на уроках фізики. *Фізика*. 2006. №28.

Михайлик Артур

к. іст. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Каденюк Олександр

д. іст. н., професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ» У ФОРМУВАННІ СВІТОГЛЯДУ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Гуманітарні навчальні дисципліни у вищій школі України покликані, насамперед, формувати світогляди орієнтири молоді. Україна зараз переживає не найкращі роки, нам доводиться жити в період радикального переосмислення цінностей, суспільних теорій і соціальної практики. Тому особливо важливим стає вивчення у національних вищих навчальних закладах дисциплін соціально-гуманітарного циклу.

Важливе місце гуманітарні науки мають посідати у вищих технічних спрямуваннях, в яких вони іноді займають другорядне, підпорядковане становище.

Дискусія між «гуманітаріями» і «технаріями» має глибоке коріння і в Україні, і поза її межами. Однак, якщо розвинуті країни світу постійно витрачають на розвиток науки (в тому числі гуманітарного циклу) значні кошти, українська влада в більшості випадків субсидує лише ті дослідження, які мають швидкий практичний результат. При чому, як у середовищі політичної та економічної еліти, так і в українському суспільстві загалом має місце переконання, що розвиток гуманітарної сфери науки напряму залежить від соціально-економічного становища країни. Нам видається, має місце відчутний взаємовплив першого і останнього. Без значної уваги з боку держави до гуманітарної освіти суто прикладні галузі наукового знання не дадуть очікуваного результату.

Саме з соціально-гуманітарними дисциплінами пов'язане формування світогляду майбутнього фахівця, його переконань і уподобань. Без них неможлива розбудова сталих інтересів суспільства, становлення і підтримання його високої морально-правової культури, формування гуманізму. На такі суспільно значущі речі слід орієнтуватися будь-якій країні, яка поділяє цінності розвинутих країн